

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Simon
Jäderberg

Sammanträdesdatum
2022-03-17

Beteckning
Dnr: 21RS12470

Er beteckning:
I2021/02082

Regeringskansliet,
Infrastrukturdepartementet

103 33 Stockholm

Svar på remiss av Trafikverkets del- och slutrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter

Region Örebro län instämmer med Trafikverket att fler beredskapsflygplatser behövs, att systemet för ersättning till flygplatserna bör utvecklas och att regeringen bör ge uppdrag till en myndighet att ha ett operativt funktionsansvar. Dessutom bör de vidare utredningar Trafikverket föreslår genomföras omgående. Det är viktigt att systemet för beredskap inte underfinansieras.

Sammanfattande synpunkter

Region Örebro län anser att

- Förslaget om fler beredskapsflygplatser är rimligt eftersom dagens beredskapsflygplatser inte har tillräcklig kapacitet.
- Utvecklingen av systemet kring beredskapsflygplatser bör utredas vidare, likt Trafikverkets förslag. Sakägare bör involveras i utredningen.
- Länsplaneförordningen ska inte användas för att ge bidrag till beredskapsflygplatser.
- Kostnaderna som tillkommer flygplatserna med beredskapsansvar ska ha skälig täckning.
- Totalförsvarsaspekter bör utredas vidare.
- Regeringen bör peka ut en myndighet med uppdrag att samla information och vara ensamt ansvarig för drift och kommunikation av beredskapsflygplatser.

Förslag på beredskapsflygplatser

Region Örebro län delar till fullo Trafikverkets analys om att dagens beredskapsflygplatser inte räcker till och att kapacitet saknas. Sverige bör ha många fler flygplatser som kan fylla behovet för beredskap och totalförsvaret och Region Örebro län anser att Trafikverkets förslag är bra.

Det geopolitiska läget i världen har förvärrats de senaste åren och läget har definitivt skärpts under 2022 med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Möjligheten för Sverige att försvara sig, eller hjälpa andra länder med humanitära eller militära ingripanden är väsentliga för Sveriges och andra länders självständighet.

Det alltmer extrema vädret med skogsbränder och översvämningar innebär även ett ökat behov av mer kapacitet på beredskapsflygplatser. Det innebär också en större geografisk spridning av områden som drabbas och därmed också ett större behov att kunna samarbeta inom och mellan länder. Region Örebro län är glada att Trafikverket pekat ut Örebro flygplats som en framtida beredskapsflygplats och är positiva till förslaget geografiska spridning som kan bidra till ytterligare robusthet.

Utveckling av systemet kring beredskapsflygplatser

Region Örebro län ger medhåll till Trafikverkets förslag att utveckla systemet kring beredskapsflygplatser och att systemet ska vara enkelt. Vad för lösning som rekommenderas bör utredas vidare. Det är viktigt att de utpekade framtida flygplatserna och dess ägare involveras i dialogen om utformning av systemet.

Ersättningsmodell för beredskapsflygplatser

Trafikverket har utrett olika förslag för ersättning till beredskapsflygplatserna och har bland annat tittat på länsplaneförordningen, som idag medger stöd till drift och underhåll av regionala flygplatser. Trafikverket har också tittat på stöd via en ny stödordning eller via statsbidragsförordningen. Båda alternativen är rimliga, anser Region Örebro län.

Region Örebro län anser att stödet för beredskap inte ska komma från länsplanerna eftersom beredskap är en nationell angelägenhet. Länsplanerna för regional transportinfrastruktur ska syfta till regional utveckling och inte nationell beredskap. Länsplanerna har de senaste åren drabbats hårt av kostnadsfördyringar i olika objekt över hela landet och har över tid dessutom fått en mindre ökning av medel än vad den nationella planen för transportinfrastruktur har. Länsplanerna i Sverige bör inte urholkas mer.

Örebro flygplats har idag flertalet uppdrag inom beredskap och totalförsvär, bland annat som bas för internationella brandflyg och delaktig i försvarets övningar, t ex Aurora 17. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har uppdraget att hantera EU:s lager för civil krishantering och använder primärt Örebro flygplats, eftersom myndighetens centrallager ligger i Kristinehamns kommun fem mil bort. Örebro flygplats har i dialog med Region Örebro län framhållit att dagens system är kraftigt underfinansierat och den faktiska ersättningen för beredskap är 50 procent av vad stödet egentligen ska ge utfall för. Region Örebro län anser att kostnadstäckningen för de nya beredskapsflygplatserna ska vara skäligen och systemet bör inte underfinansieras.

Totalförsvarsaspekter

Region Örebro län delar Trafikverkets bedömning att en fortsatt utredning bör tillsättas.

Operativt funktionsansvar

Trafikverket föreslår att regeringen pekar ut en aktör som är ansvarig för insamlande av information och för drift och kommunikation.

Region Örebro län delar Trafikverkets uppfattning att en aktör bör pekas ut av regeringen eftersom det skapar enkla informationsflöden och tydligt ansvarsutkrävande. Denne aktör bör vara en statlig myndighet eftersom verksamheten är uppenbart samhällskritisk, vilket kräver hög kvalitet i genomförandet av uppdraget och en statlig finansiering för att uppdraget ska säkras.

För Region Örebro län

Nina Höijer, ordförande Samhällsbyggnadsnämnden